

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра фінансів та банківської справи

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Основи оподаткування бізнесу»
на 2023-2024 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс, 4 семестр
Освітня програма/спеціалізація	ОП «Фінанси, банківська справа і страхування»
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування / 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Тимошенко О.В.
к.е.н., доцент
доцент кафедри фінансів та банківської справи

Контактний телефон	+38-095-515-55-80
Електронна адреса	ovt.timoshenko@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	Очна: середа, з 10.00 до 12.00, кафедра фінансів та банківської справи, ауд. 105 он-лайн: електронною поштою ovt.timoshenko@gmail.com
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета	формування у студентів спеціальних знань та набуття аналітичних і практичних навичок з питань організації податкової системи
Тривалість	4 кредити ЄКТС / 120 годин (лекції 16 год., семінарські заняття 32 год., самостійна робота 72 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та семінарські заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	<i>Поточний контроль:</i> усне й письмове опитування, тестування, розв'язання практичних задач, економічні диктанти, виконання завдань самостійної роботи, поточна модульна робота (два модулі). <i>Підсумковий контроль:</i> екзамен
Базові знання	Для вивчення даної дисципліни необхідні <i>базові знання</i> отримані в результаті вивчення загальноекономічних курсів економічної теорії, мікро- та макроекономіки; основ фінансів; фінансової статистики
Мова викладання	Українська

Компетентності, які забезпечує навчальна дисципліна, та програмні результати навчання для ОП «Фінанси, банківська справа та страхування»

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.	ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

<p>ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави</p> <p>ПР25. Виконувати професійні функції у сфері організації та функціонування публічних фінансів на регіональному рівні</p>	<p>СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансовий ринок, банківська система та страхування).</p> <p>СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.</p> <p>СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p>
--	--

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Теоретичні та організаційні основи оподаткування бізнесу		
Тема 1. Теоретичні основи оподаткування бізнесу	1. Відвідування лекції 2. Робота на семінарських заняттях: - захист домашнього завдання; - виконання навчальних завдань та тестів за темою; - обговорення завдань самостійної роботи	1.Опрацювати Податковий кодекс України (Розділ І. «Загальні положення») від 2.12.2010 р. № 2755-VI. 2.Обґрунтувати, чому податки є необхідним елементом фінансової системи держави. 3.Відстежити формування системи оподаткування в суспільстві. 4.З'ясувати сутність податкового тиску (податкового навантаження) на мікро- та макрорівнях і визначити основні напрями його зниження з урахуванням зовнішніх і внутрішніх факторів.
Тема 2 Інституційне забезпечення оподаткування бізнесу в Україні	1. Відвідування лекції 2. Робота на семінарських заняттях: - захист домашнього завдання; - виконання навчальних завдань та тестів за темою; - обговорення завдань самостійної роботи	1.Відобразити графічно організаційну структуру Державної податкової служби України. 2.Накреслити функціональну блок-схему ієрархічних рівнів, прав та обов'язків на рівні області, району, міста. 3. Відстежити сучасні тенденції розвитку інституційного забезпечення оподаткування бізнесу в Україні. 4. Вивчити міжнародний досвід розвитку інституційного забезпечення оподаткування бізнесу в Україні.
Тема 3 Організація обліку платників і надходжень податків до бюджету	1. Відвідування лекції 2. Робота на семінарських заняттях: - захист домашнього завдання; - виконання навчальних завдань та тестів за темою; - обговорення завдань самостійної роботи	1.Ознайомитися з основами захисту прав платників податків в Україні. 2.Вивчити особливості податкової роботи з фізичними особами. 3.Виявити особливості податкової роботи з юридичними особами. 4.Провести критичну оцінку прав та обов'язків працівників державної податкової служби.
Тема 4 Податкова політика в системі державного регулювання економіки	1. Відвідування лекції 2. Робота на семінарських заняттях: - захист домашнього завдання; - виконання навчальних завдань та тестів за темою; - обговорення завдань самостійної роботи	1.Ознайомитися із сутністю податкового регулювання та виявити його основні інструменти. 2.Розглянути основні напрями податкової політики та їх розвиток в Україні. 3.Вивчити можливість застосування зарубіжного досвіду проведення податкової

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
	3. Виконання поточної модульної роботи (за 2-м модулем)	політики в Україні.
Модуль 2. Особливості сплати субjekтами бізнесу окремих податків і зборів		
Тема 5 Порядок адміністрування податків на споживання	1. Відвідування лекції 2. Робота на семінарських заняттях: - захист домашнього завдання; - виконання навчальних завдань та тестів за темою; - обговорення завдань самостійної роботи	1. Підготувати реферат на тему «Особливості порядку адміністрування ПДВ у зарубіжних країнах». 2. Підготувати доповіді на теми: «Доцільність запровадження пільг в системі акцизного оподаткування». «Оцінка потенціалу акцизного податку як фіскального та регулюючого інструменту в Україні та за її межами». «Особливості тарифних преференцій та умови їх застосування». 3. Дати оцінку динаміці та структурі непрямих податкових платежів до бюджетів України.
Тема 6. Механізм оподаткування доходів юридичних осіб та їх працівників	1. Відвідування лекції 2. Робота на семінарських заняттях: - захист домашнього завдання; - виконання навчальних завдань та тестів за темою; - обговорення завдань самостійної роботи	1. Підготувати реферат на тему «Плюси та мінуси вітчизняного досвіду пільгового оподаткування». 2. Проаналізувати прогресивну шкалу ставок оподаткування з точки зору її доцільності. Вказати переваги та недоліки відповідного підходу до оподаткування доходів громадян. 3. Виконати та захистити індивідуальне розрахунково-аналітичне завдання за темою.
Тема 7. Ресурсні платежі та екологічне оподаткування	1. Відвідування лекції 2. Робота на семінарських заняттях: - захист домашнього завдання; - виконання навчальних завдань та тестів за темою; - обговорення завдань самостійної роботи	1. Опрацювати нормативно-законодавчу базу з питань обчислення та сплати в бюджет рентних платежів. 2. Дати оцінку динаміці та структурі рентних платежів до бюджетів України. 3. Підготувати доповідь на тему: «Особливості застосування вуглецевого податку у світі»
Тема 8. Особливості адміністрування місцевих податків і зборів	1. Відвідування лекції 2. Робота на семінарських заняттях: - захист домашнього завдання; - виконання навчальних завдань та тестів за темою; - обговорення завдань самостійної роботи 3. Виконання поточної модульної роботи (за 2-м модулем)	1. Підготувати реферат на тему «Світовий досвід функціонування спрощеної системи оподаткування» 2. Обґрунтувати доцільність запровадження податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. 3. Виконати та захистити індивідуальне розрахунково-аналітичне завдання за темою.

Інформаційні джерела

Основні джерела:

1. Бюджетний Кодекс України [Електронний ресурс] : від 8 липня 2010 р. №2456-VI із змінами та доповненнями / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>. – Назва з екрану.
2. Господарський Кодекс України [Електронний ресурс] : від 8 лип. 2010 р. №436-IV із змінами та доповненнями / Законодавство України : [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані.– Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.– Назва з екрана.
3. Митний кодекс України [Електронний ресурс]: Кодекс України від 13 бер.2012 р. № 4495-VI із змінами та доповненнями / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4495a-17>. - Назва з екрану.
4. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] : від 02 груд. 2010 р. № 2755-VI із змінами та доповненнями/ Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України].–Текст.дані. –

Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2684-14>. – Назва з екрана.

6. Положення про Державну податкову службу України / затв. Постановою Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]: від 06.03.2019 р. № 227 із змінами та доповненнями. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/227-2019-%D0%BE>. – Назва з екрана.

7. Порядок обліку платників податків і зборів [Електронний ресурс]: Наказ Міністерства фінансів України від 09 груд. 2011 р. № 1588 із змінами та доповненнями (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 22 квіт. 2014 р. №462). – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1562-11> - Назва з екрана.

8. Про державне регулювання імпорту сільськогосподарської продукції [Електронний ресурс]: Закон України від 17 лип. 1997 р. № 468/97-ВР із змінами та доповненнями / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/468/97-вр>. - Назва з екрана.

9. Про затвердження Положення про реєстрацію фізичних осіб у Державному реєстрі фізичних осіб – платників податків [Електронний ресурс]: Наказ Міністерства фінансів України від 29 верес. 2017 р. № 822 із змінами та доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1306-17> - Назва з екрана.

10. Про затвердження форм та порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість [Електронний ресурс]: Наказ Міністерства фінансів України від 28 січ. 2016 р. № 21 із змінами та доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0159-16> - Назва з екрана.

11. Про затвердження форми Декларації акцизного податку, Порядку заповнення та подання Декларації акцизного податку [Електронний ресурс]: Наказ Міністерства фінансів України від 23 січ. 2015 р. № 14 із змінами та доповненнями. - Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0105-15> - Назва з екрана.

12. Про затвердження форми податкової накладної та Порядку заповнення податкової накладної [Електронний ресурс]: Наказ Міністерства фінансів України від 31 груд. 2015 р. № 1307 із змінами та доповненнями. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0137-16> - Назва з екрана.

13. Про Митний тариф України [Електронний ресурс]: Закон України від 19 верес. 2013 р. № 584-VII із змінами та доповненнями / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/584-18>. - Назва з екрана.

Додаткові джерела:

14. Кузь В.І. Податкова система: навч. посіб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 240 с.

15. Податкова система: конспект лекцій : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Гречко А.В.– Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 119 с.

16. Податкова система : методичні рекомендації до практичних завдань та самостійної роботи студентів спеціальностей 071 "Облік і оподаткування" освітньої програми "Облік і аудит" та 072 "Фінанси, банківська справа та страхування" освітньої програми "Митна справа" першого (бакалаврського) рівня / уклад. О. Є. Найдено, В. В. Карпова. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2023. – 92 с.

17. Податкова система: Навчальний посібник / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І.С.Волохової, О. Ю. Дубовик. – Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. – 402 с.

18. Остапенко Т. М., Кубецька О. М., Кононова І. В. та ін. Оподаткування суб'єктів підприємництва : навч. посібник (у схемах) / Т. М. Остапенко, О. М. Кубецька, І. В. Кононова, Н. А. Протопопова. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 148 с.

19. Тимошенко О. В., Корнейчук Н. І., Давиденко Б. В. Податок на доходи фізичних осіб як основне джерело фінансового забезпечення місцевого самоврядування. Modern research in world science. Proceedings of the 7th International scientific and practical conference. SPC "Sci-conf.com.ua". Lviv, Ukraine. 2022. Pp. 1093-1097.

20. Тимошенко О. В., Шкарупа Є. О. Оцінка втрат бюджетних ресурсів від надання пільг за прямими податками. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки». 2020. № 3(99). URL:<http://journal.puet.edu.ua/index.php/nven/article/view/1726>

21. Томнюк Т. Л. Податкова система: навчальний посібник. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1) виконання практичних завдань за окремими темами дисципліни з використанням автоматизації доступу до баз даних і знань, а також розв'язання конкретних професійних завдань. Практичні завдання зроблено у середовищі MS Office (MS Word, MS Excel, MS Access, MS PowerPoint), MS FrontPage, VBA, що прості у використанні, мають зручний інтерфейс користувача. Результати виводяться на екран монітору, у разі необхідності - на принтер у вигляді тексту, таблиць тощо.

2) здійснення тестового контролю знань студентів за допомогою програмного засобу «OpenTest 2.0». Тестування проводиться під час проведення занять (поточний контроль) і під час підсумкового контролю знань.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyuosvitnogo-proczesu.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wpcontent/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadoklikvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>

Положення про повторне навчання https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-povt-navch.pdf

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися академічної доброчесності; не допускати списування (один в одного, з власноруч написаного тексту, друкованого або електронного носія інформації тощо) під час виконання індивідуальних навчальних завдань та дидактичних тестів; якісно оформлювати посилання на джерела інформації при написанні доповідей, підготовки презентацій, тез тощо В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studentsa.pdf

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf

Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-prozapobigannya-vypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wpcontent/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahomneformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>

інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>.

Політика вирішення конфліктних ситуацій: Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravylavyrishennya-konfliktnyh-sytuacziy-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wpcontent/uploads/2023/07/polozh_pro-apel_pidsontr.pdf

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmenupovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання (відповідно до робочої програми навчальної дисципліни)

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): відвідування занять (4,5 бали); індивідуальні завдання (6,5 балів); тестування (9 балів); поточна модульна робота (10 балів)	30
Модуль 2 (теми 5-8): відвідування занять (4,5 бали); індивідуальні завдання (6,5 балів); тестування (9 балів); поточна модульна робота (10 балів)	30
Усього поточне оцінювання	60
Екзамен	40
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	1. Проходження освітнього онлан-курсу на платформі дистанційної громадянської освіти від Відкритого Університету Майдану «Як не пустити податки на вітер» за посиланням https://vumonline.ua/course/are-our-taxes-money-for-the-wind/	10
2. Науково-дослідна	1. Участь у наукових гуртках	5
	2. Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	10

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 30 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни